

7/1454

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı

SAYI :KDD.SÖ.1-01/ 5896
KONU:Yazılı Soru Önergesi

.../12/2003

10 4 ARALIK 2003

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 17.11.2003 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-3602 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazı ekinde gönderilen, Ordu Milletvekili İdris Sami TANDOĞDU'ya ait 7/1453-3613 ve Edirne Milletvekili Prof. Dr. Necdet BUDAK'a ait 7/1454-3614 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Recep AKDAĞ
Sağlık Bakanı
Tarım ve Köyişleri Bakanı V.

EKLER:

EK - 1 Görüş (2 adet – 4 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi :Prof. Dr. Necdet BUDAK
Edirne Milletvekili

Esas No :7/1454-3614

SORU 1) Son beş yılda ihraç edilen tarım ürünlerinden, ne miktarda hangi tarım ürünü limitler üzerinde ilaç kalıntısı bulunması nedeniyle geri gönderilmiştir?

CEVAP 1) 2001 yılından itibaren Avrupa Komisyonu Sağlık ve Tüketicinin Korunması Genel Müdürlüğü tarafından Genel Müdürlüğümüze gönderilen Hızlı Alarm Mesajlarında 2001 yılından bugüne kadar 16 parti taze yeşil biberde, 2 parti Kırmızı biberde, 2 parti limonda, 1 parti greyfurtta, 1 parti defne yaprağında, 1 parti domateste zirai ilaç kalıntısı bulunduğu dair bildirim alınmıştır.

SORU 2) Belirtilen nedenden dolayı ihracattan geri dönen tarım ürünlerinin iç piyasada tüketilmesinin önüne geçilmesi için Gümrük Müsteşarlığı ile ortak çalışma yürütülmekte midir? Eğer yürütülüyor ise bu çalışmaların içeriği ve aksayan yönleri nedir?

CEVAP 2) İhraç edilen ülkeden herhangi bir nedenle geri dönen ürünlerin ilgili Gümrük Müdürlüğü tarafından Tarım İl Müdürlüklerine bildirilmesi durumunda gıda güvenliği açısından gerekli kontrol ve analizleri yapılmakta ve analiz sonuçlarının ülkemiz mevzuatına uygun olması halinde geri dönen ürünlerin ülkeye girmesi ile ilgili Gümrük Müdürlüğüne olumlu görüş verilmektedir.

Yurt dışına ihraç edilen bitki ve bitkisel ürünlerin her hangi bir sebeple yurda iadesi söz konusu olduğunda, gümrüğe gelen ürünün ülkemiz karantina mevzuatı gereği kontrollerinin gerçekleştirilmesi için ilgili Gümrük Müdürlüğü tarafından, o ildeki Bakanlığımız İl Müdürlüğü Bitki Koruma Şubesinde görevli inspektörlere haber verilerek, ürünün karantina kontrolünün yapılması sağlanmaktadır. Ürün uygun ise yurda girişine izin verilmekte, aksi takdirde gümrük sahasında Bakanlığımız ve Gümrük Müsteşarlığı görevlileri gözetiminde imhası gerçekleştirilmektedir.

SORU 3)Gümrüklerde çeşitli nedenlerle terk edilen tarım ürünlerinin imhası ya da satılması konusunda ne gibi sorunlarla karşılaşılmaktadır? Bu sorunların aşılması için Bakanlığınız tarafından alınan önlemler nelerdir?

CEVAP 3) İthalat veya ihracat aşamasında herhangi bir nedenle Gümrüklerde çeşitli nedenlerle terk edilen bitki ve bitkisel ürünlerin, imhası yada satılması hususu 6968 sayılı Zirai Mücadele ve Zirai Karantina Kanunu ve buna bağlı çıkarılan Zirai Mücadele ve Zirai Karantina Tüzüğü ile Zirai Karantina Yönetmeliğinde yer alan hükümler doğrultusunda uygulanmaktadır. Adı geçen bu mevzuatlar yönünde uygulama gerçekleşmekte bunun dışında farklı bir uygulama yapılmasına Bakanlığımız ve Gümrük Müsteşarlığı görevlileri tarafından izin verilmemektedir.

560 sayılı Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair KHK ile gıda maddeleri üreten işyerlerinde, gıda maddelerinin gıda kodeksine uygunluğunun denetimi ve gıda kontrolü, gıda maddelerinin ithal ve ihracındaki denetimler Bakanlığımız tarafından yapılmaktadır. Gümrüklerde çeşitli nedenlerle terk edilen ürünlerin imhası Bakanlığımız yetki alanına girmemektedir.

SORU 4) Edirne gibi sınır illerimizde kanser vakalarında ortaya çıkan ciddi artışların, ilaç kalıntısı bulunduğundan dolayı ihracattan geri dönen tarım ürünlerinden kaynaklanıp kaynaklanmadığını araştırmak üzere Bakanlığınızın bir çalışması oldu mu? Oldu ise bu çalışmanın sonuçları nedir? Olmadı ise, böyle ciddi bir riski araştırmak üzere bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?

CEVAP 4) Bakanlığımızın bu konuda bir çalışması bulunmamaktadır.

SORU 5) Son beş yılda Türkiye içerisinde üretilen tarım ürünlerinin denetimi sonucunda ne miktarda hangi tarım ürünlerinde limitler üzerinde ilaç kalıntısı tespit edilmiştir?

CEVAP 5) 560 sayılı KHK'ye dayanılarak çıkarılan Gıdaların, Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Yönetmeliğe göre Gıda üreten işyerleri yılda en az iki defa denetlenmekte, ayrıca şüphe ve şikayet üzerine söz konusu denetim sayıları artırılabilir.

SORU 6) Zirai ilaç kalıntısı olan tarım ürünlerinin insan sağlığına olan zararlarını önlemek için üretim ve tüketim noktalarında ne gibi önlemler alınmaktadır? Bu önlemleri yeterli bulmuyorsanız, bu konuda ileriye dönük eylem planlarınız nedir?

CEVAP 6) Bakanlığımız tarafından yaş meyve sebze işleyen işyerlerine yönelik yapılan denetim çalışmaları arttırılmıştır. Ayrıca özellikle yeşil biberlerde ihracatta yaşanan methamidophos sorunu nedeniyle 23 İl Müdürlüğünü kapsayan izleme programı hazırlanmıştır. 2004 yılında da izleme programlarına devam edilecektir. 560 sayılı KHK kapsamında gıda maddeleri satış yerlerinin denetimi Sağlık Bakanlığınca Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde Belediyeler ile işbirliği içinde yapılmaktadır.

Ülkemizdeki Tarım İl Müdürlüğü elemanlarınca üretim aşamasında alınan numunelerde Ankara, İstanbul, İzmir, Mersin, Samsun, Antalya, Çanakkale, Konya ve Trabzon İl Kontrol Laboratuvar Müdürlükleri ile Bursa Gıda Kontrol ve Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünde pestisit analizleri (zirai ilaç kalıntısı) yapılabilir.

SORU 7) Edirne ilinde son beş yılda zirai ilaç kalıntısı olan ürün tespit edilmiş midir? Eğer tespit edildi ise, ne miktarda hangi tarım ürünleri tespit edilmiştir?

CEVAP 7) Edirne ilinde son beş yılda gerek yurt içi denetimlerde ve gerekse ihracatta yaş sebze ve meyve ürünlerinde zirai ilaç kalıntısına rastlanmamıştır.

SORU 8) Zirai tarım ilaçlarının bilinçli kullanımını sağlamak için Bakanlığınız tarafından yürütülen çalışmalar nelerdir? Bu çalışmalar çerçevesinde zirai mücadele ilaçlarının ziraat mühendisleri ya da veteriner hekimlerin kontrolü altında reçete ile satılması uygulamasına geçilmesi düşünülüyor mu?

CEVAP 8) Ülke genelinde tarımsal ürünlerin hastalık, zararlı ve yabancı otlardan korunmasında en az ilaçla en uygun zamanda çevreye ve biyolojik dengeye zarar vermeden mücadele çalışmaları yürütülmektedir.

Bakanlığımızca entegre mücadele ile zirai mücadele tekniğini ve önemini çiftçiye benimsetmek, çiftçilerin kendi tarlası, bahçesi ve bağının uzmanı haline getirilmesini sağlamak, doğal dengenin korunması ve pestisit kalıntısı bulunmayan temiz ve kaliteli ürün elde edilmesi hedeflenmekte olup, Araştırma-Uygulama ve çiftçi işbirliği ile Entegre Mücadele yürütülmektedir. Entegre Mücadele çalışmalarına ağırlık verilmekte ve bu konuda çiftçi ve teknik eleman eğitimleri sürdürülmektedir. Bütün mücadele tekniklerinin koordineli kullanımını gerektiren ve hedefi, etmeni ekonomik zarar eşiği altında tutmak olan bu konuyla ilgili ülkemiz şartlarında eşikler belirlenerek hangi etmene hangi spesifik ilacın kullanılacağı gibi uzun zaman alan ve emek yoğun teknik çalışmalar yapılarak 16 adet projeli olmak üzere 28 üründe Entegre Mücadele çalışmaları yürütülmektedir.

Ülkemizde zirai mücadele ilaçları 6968 Sayılı Zirai Mücadele ve Zirai Karantina Kanunu ve bu kanuna dayalı olarak çıkarılan Nizamname ve Yönetmelik esaslarına göre ruhsatlandırılmakta, imal, ithal, ihraç edilmekte, satışı düzenlenmekte ve kalitesi kontrol edilmektedir.

Söz konusu ilaçlar ruhsatlandırılırken toksikolojik, ekotoksikolojik, fiziksel ve kimyasal yönlerden detaylı olarak incelenmekte uygun görülmesi halinde ruhsatlandırılmaktadır. Gelişmiş herhangi bir ülkede yasaklanan bir ilacın ülkemizde ruhsatlandırılması veya kullanımı söz konusu değildir.